

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponkint reggel, kivéve hétfőn

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

LAPTULAJDONOSOK:

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Dr. JANIGÁ JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Egyes szám ára 2 fillé.

„A tisztviselők fizetésemelése ellen. A legujabb korteseszköz.”

Ezen a címen vezércikke a „Bácskai Hirlap” két napon át. Vezércikke pedig nem azért, hogy a való igazságot szolgálja, hanem vezércikke azért, hogy csak a tisztviselők helyzetén segítsen.

E tárgyú cikkeinek rövid veleje az, hogy — mint a „Bácskai Hirlap” nevezi — a pártvezérek kortespolitikából, tekintettel az őszi választásokra, nem járultak hozzá a tisztviselők fizetésének felemeléséhez és hogy kortesfogás az is, hogy a tisztviselők fizetésének felemelése újabb községi pótdó felemelésével járna és hogy e tekintetben a polgármester is tévedett.

Hát legyen nyugodt a „Bácskai Hirlap”, hogy a pártvezérek, midőn a tisztviselők fizetésének felemelése ellen foglaltak állást, ezt nem kortesfogásból és illetve nem az őszi választásokra való tekintettel tették, hanem tették az általuk már régebben felállított program alapján, amely szerint előbb a városi háztartás rendbehozatalával segíteni kell az adózó polgároknak a korábbi hatóság könnyelmű vagyonkezelésből eredt elviselhetlen terheit és ez után jön a tisztviselők fizetésemelésének kérdése.

Ettől a programtól a „Bácskai Hirlap” által lépten-nyomon meggyanúsított pártvezérek senki kedvéért nem fognak eltérni, hanem azt a „Bácskai Hirlap” minden gáncsoskodása ellenére minden erejükkel megvalósítani igyekeznek.

Ez volt a programjuk a múltban, a midőn nem állottak a választások előtt, ez a programjuk a jelenben. S tettek ezek a „Bácskai Hirlap” által meggyanúsított pártvezérek annyi önzetlen szolgálatot a város közönségének, hogy programjuk komolyságában és őszinteségében kételkednünk nem lehet.

De ép ugy téves a „Bácskai Hirlap” nak azon nézete, hogy a tisztviselők fizetése domestika emelés nélkül rendezhető volna.

Ugyanis, aki a közügyekkel kissé is

foglalkozik, tudja, hogy a Mamuzsich Lázár által a város törzsvagyonából elköltött 1.100.000 koronából mintegy 497.000 korona még visszafizetve nincs. Ha tehát az 1903. évi zárszámadás szerint 172046 korona többlet van a város javára, az igen örvendetes jelenség; de helyes és igazságos, hogy ezen összeg egészben, vagy részben az említett 497000 korona részbeni törlesztésére fordítsák és a másik rész a folyó kiadások fedezetére. Így egyrészt a város háztartásának rendezése minél előbb megvalósítható, másrészt az adózó közönségnek nagy közterheit is könnyítve van. Mert a közönség a múlt évben, amint már fentebb is említettük, a volt hatóság helytelen és hanyag vagyonkezelése miatt egyszerre igen nagy adóval terheitetett meg.

Ha tehát valakinek az a programja, hogy előbb a város háztartását rendezni és az adózó polgárokon segíteni kell úgy, a mint azt az imént előadtuk, mert a tisztviselői kar juttatta a várost közismert rossz anyagi helyzetbe, akkor a tisztviselők fizetésének felemelése újabb adóemelés nélkül ezidőszent nem rendezhető.

Lehet, hogy a fizetésemelés kérdésében másoknak más a nézete, de ezek egyoldalulag bírálják a dolgot és teljesen eltekintenek a szegény emberek, a kisbirtokosok és kisiparosok anyagi helyzetétől, pedig ezeknek a létfenntartására is ügyelni kell és számot kell vetni a város anyagi helyzetével is.

Pedig ha a tisztviselői kar, a közel-múltban lelkiismeretesen és ügybuzgóan járt volna el hivatalos működésében: más lett volna ma a város közönségének anyagi helyzete és a fizetés felemelésének kérdése ma nem vert volna fel annyi port.

A képviselőház ülése. A képviselőház ma délelőtt tíz órakor Perczel Dezső elnöklété alatt ülést tartott, amelyen a következő ülés napirendjét állapította meg. Az elnöki előterjesztések során az elnök bejelentette a vármegyei tisztviselők fizetésjavításáról és a beruházási törvényjavaslatok szentesítését. Ezután Neményi Ambrus, a pénzügyi bizottság előadója terjesztette be a bizottság je-

lentését a kéthónapi indennitásról. A indennitás tárgyalását héttőre tűzik ki. *Insth* Ferenc a mezőgazdasági madarak védelméről szóló törvényjavaslatról nyújtotta be a földmivelésügyi bizottság jelentését. Ezután az elnök a holnapi ülés napirendjére a függőben lévő interpellációk és kérvények kitűzését javasolja. Várady Károly kérte a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék, mikor szándékozik a vasutasok fizetéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalni. Tisza István miniszterelnök elmondta, hogy a pénzügyi bizottság még e héten be fogja terjeszteni erről a törvényjavaslatról a jelentését. A parlamenti viszonyoktól függ, hogy az indennitás letárgyalása után közvetlenül lehet-e majd a vasutasok fizetési törvényjavaslatát letárgyalni? Szederkényi Nándor a jövő hétre kéri kitűzteni ezt a törvényjavaslatot. Tisza István szólott fel még röviden, azután a negyed óráig tartó ülés véget ért.

Tisztviselők fizetésemelése.

Dr. Lipzszencsits Lázár és társai felebbezésének befejező rész.

V.

De az indítvány és illetve a hozott határozat érdemileg bírálva — el nem fogadható.

Ugyanis köztudomásu, hogy az előző hatóság a város törzsvagyonából 1.100.000 koronát költött el a törvény tilalma ellenére. Köztudomásu az is, hogy nagyméltóságú Széll Kálmán volt miniszterelnök és belügyminiszter ur által a városi vagyon és ügykezelésre vonatkozólag elrendelt hivatalos vizsgálat megejtése után a város közönsége 1902. évben a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium által felhivatott a törzsvagyonból elköltött 1.100.000 koronának a megtérítésére; köztudomásu az is, hogy városunk törvényhatósága ezen összeg visszafizetésére egy rövid lejáratu, 10 éves kölcsön felvételét határozta el és köztudomásu, hogy ennek folytán városunk adózó közönsége 1903. évtől kezdve 55% pótdóval terheitetett meg.

A pótdónak ily magasra lett felemelését a korábbi hatóság könnyelmű és országszerte hirhedtté vált gazdálkodása idézte elő és ez okozta az adózó közönségnek már elviselhetlenné vált megadóztatását. És ha most az alig másfél év előtt 55%-ra felemelt pótdó újabb pótdóval emeljük, az adózó közönség rövid másfél év alatt oly teherrel sújtatik, melyet elviselni nem lesz képes, amint a jelenlegi nagy terhet is már alig viseli el.

Pedig a törvényhatósági bizottság nemcsak arra való, hogy egyedül a tisztviselők érdekeit elégítse ki, hanem gondoskodásának tárgyát kell hogy képezze a város közönségé-

nek érdeke is és a tisztviselők fizetésének felemelése kérdésénél azt is latba kell vetnie, hogy a város közönsége eddig már mily teherrel volt megróva és *ujabbi terhet elviselni képes lesz-e?*

Avagy az teljesen mellékes dolog, hogy az élet szükségletét nehéz verejtékkal szerző földmives, iparos, stb.-nek anyagi existenciája nálunk már-már veszélyeztetve van és hogy az adózó polgárok a magas közterhek súlya alatt nyögnek?

És mi okozta városunkban a pótdónak magasra felszökését?

Erre már fentebb megfeleltünk, t. i. a volt hatóságnak a városi vagyonkezelés körüli nagy és semmivel sem menthető könnyelműsége. Ez vont maga után a városi vagyon és ügykezelésre elrendelt miniszteri vizsgálat megejtését és annak folyamánya volt a több rendbeli fegyelmi vizsgálat elrendelése, ami több tisztviselőnek *alig pár hét előtti* megbüntetését eredményezte. Megbüntetés pedig a fegyelmi bíróság őket azért, mert a város vagyonának kezelése körül törvény ellenesen és könnyelműen jártak el, *aminek az árát az adózó nagy közönség fizeti.*

Hát igazságos és méltányos, hogy az adózó közönség, mely *az eddigi nagy közterheket is épen a tisztviselői kar könnyelműsége miatt kénytelen fizetni,* most épen *a tisztviselők fizetésének felemelése címén* még újabb teherrel sújtassék?

Mi azt tartjuk követendő elvnek, hogy addig, míg városunk háztartása *rendbe hozva s ezzel az adózó közönség terhein könnyítve nem lesz:* a tisztviselők fizetése fel nem emelhető, s illetve annak felemelése nem indokolt.

Városunk nagy vagyonának lelkiismeretes kezelése mellett városi háztartásunk rendezhető; a tisztviselői karon áll tehát, hogy a fizetés felemelésére magukat érdemessé tegyék és ha a közmegelegedést kivívták: a város közönsége részéről sem fog elmaradni működésük méltánylása.

V.

Végül pedig a következőkben vagyunk bátrak a nagyméltóságú belügyminiszterium figyelmét felhívni:

A sérelmes határozat a közgyűlési jegyzőkönyv szerint 24 szavazattöbbséggel hozott. Ez azonban téves. Mert az 1886. évi XXI. t.-cz. 50. §-ának 4. bekezdése szerint „minden tagja a bizottságnak csak olyan ügyek tárgyalásában vehet részt és szavazhat, melyekben közvetlenül érdekelve nincs.”

Kétségtelen tehát, hogy a városi tisztviselők akár hivatalos állásuknál fogva, akár pedig mint virilisták, vagy mint választott törvényhatósági bizottsági tagok vesznek részt az ügyek tárgyalásában, a fizetésfelemelés kérdésében nem szavazhatnak, mert ebben a kérdésben *közvetlenül* érdekeltek.

A tisztviselők közül a fizetésfelemelésre vonatkozó indítvány mellett a következők szavaztak és pedig hivatalos állásukból folyó joguk alapján:

Dr. Joó Aurél, Lyubibratics Kelemen, Hegedűs János, Bölits József, Antunovics Andor, Venczel Lajos, Milassin Ignác, Völgyi Péter, Kolonics Károly, Alapfy István, dr. Hoffmann Kálmán, dr. Kertész Sándor, dr. Dembitz Lajos, dr. Manojlovics János, Jandek Mátyás, Balogh Károly, Milassin József, Rómics Pál, Piukovics Antal.

Mint a törvényhatósági bizottság névjegyzékébe felvett tagok pedig a következő tisztviselők szavaztak:

Dimitrijevic Bogdán, dr. Szilasi Mór, Scossa Zoltán, Váli Gyula, Gabrics Vince, Horvaczki P. Máté és Dulics Máté.

Vagyis összesen 26 tisztviselő szavazott a fizetés felemelése mellett; a 26 szavazatot most már a fizetés felemelés mellett leadott 93 szavazatból levonva, *marad 67 szavazat* míg a fizetés felemelés ellen leadott 69 szavazatból, ha figyelembe vesszük, a fizetés emelés ellen szavazott: dr. Biró Károly polgármester és Szalay Mátyás főkapitánynak sem volt joga szavazni, ezen 2 szavazatot levonva, *marad ugyancsak 67 szavazat.*

Tehát a fizetés felemelésének kérdése eldöntetlen maradt.

Nagyméltóságú Belügyminiszter Ur!

Felebbezésünk beadására nem a tisztviselői kar iránti szükkeblőség vezetett minket, hanem egyrészt az a megdönthetetlen tény, hogy városunk közönsége a fizetés felemelésével járó újabb adófelemelést már nem bírja ki, másrészt pedig az a tény, hogy tisztviselő-karunk — jóllehet a hatóság jelenlegi feje a hivatalos kötelességtudás és teljesítés tekintetében a legjelesebb példát adja — még mindig nincs áthatva attól a kötelességérzettől, melyet minden tisztviselőtől méltán elvárhat a város közönsége. S mint már fentebb is hangsúlyoztuk, a tisztviselői karon mulik, hogy rátermettségüket a hivatalos kötelesség pontos és lelkiismeretes teljesítésével bebizonyítsák s ezáltal a városi közigazgatás ügymenetére és a város anyagi helyzetén segítve, saját helyzetükön is segítsenek.

Ezek alapján kérjük a tekintetes városi Tanácsot,

hogy felebbezésünket a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjeszteni méltóztassék, a nagyméltóságú Belügyminiszter urat pedig tisztelettel kérjük,

hogy a 309/11557/904. sz. közgyűlési határozatot megsemmisíteni, vagy a mennyiben a hozott határozatot megsemmisítendőnek nem találná, megváltoztatni méltóztassék.

H I R E K.

— **A fürdő idény beálltával figyelmeztetjük lapunk előfizetőit, hogy nyári tartózkodási helyük előzetes bejelentése esetén a lapot bárhova is továbbítjuk. A palicsi fürdővendégek lapunkat a reggeli postával kapják.**

— **Személyi hír.** Schmausz Endre főispán Bajáról, ahol a közigazgatási bizottság ülésén elnökölt, ma délelőtt hazaérkezett.

— **Közgyűlés Zentán.** Zenta város törvényhatósági közgyűlésén két fontos ügy nyert elintéztést. Az egyik a hullaégető kemence felállítása, a melynek munkálatait legközelebb megkezdik. A másik pedig, hogy a város előmunkálati engedélyt fog kérni a Topolya, Zenta, Nagyikindai vasuti vonal kiépítése végett.

— **Érettségi a gymnasiumban.** A helybeli főgymnasiumban ma kezdődtek meg a szóbeli érettségi vizsgálatok. A vizsgálobizottság elnöke dr. Gyomlay Gyula miniszteri biztos. Összesen 36 tanuló bocsjátott a szóbelire, egy az írásbelin utasítottatott vissza egy pedig a szóbeli elől visszalépett. A görög és német nyelvből négyen, akiknek írás-

beli dolgozata nem volt megfelelő, szóbeli vizsgát is tesznek. Az idén lépett életbe a mi gymnasiumunknál is azon elterjedt és a vizsgázókra nézve előnyösnek bizonyult vizsgamódszer, hogy a maturandusok csoportonként vizsgáznak az összes tárgyakból. Ma délelőtt heten, délután pedig öten estek át néhány óra alatt a megelőző években napokon át tartott izgalmon.

— **A zentai gymnasiumi bizottság új elnöke.** A zentai gymnasiumi bizottság Szárics Bertalan elhalálása folytán megüresedett elnöki tisztségre dr. Huszágh Nándor ügyvédet, a bizottság eddigi alelnökét választotta meg.

— **Ügyvédi majális.** A zombori ügyvédegylet majálisát a rendezőség június hó 16-ára tűzte ki. A rendezőség a programot minden részében kidolgozta és olyanná akarja tenni a mulatságot, hogy az méltó legyen az egyesület nevéhez, amely azt rendezi. A multság tiszta jövedelmét a rendezőség a Schweidel-szobor javára ajánlta föl.

— **Iskolai értesítés.** A helyb. közs. polg. leányiskolában az 1903—4. tanévi záróvizsgálatok f. évi június hó 17., 20. és 21. napjaiban d. e. 8—12 óráig fognak megtartatni és pedig 17-én a hittani — 20-án az I. s II. — 21-én pedig a III. s IV. osztályb. vizsgálatok. A rajzok, írássok s a női kézimunkák — a vizsgálatoknak imént jelzett ideje alatt — a II. oszt. tantermében lesznek megtekinthetők. Az ének vizsgálatokkal egybekötött évszázó ünnepély jun. 29-én fog megtartatni, melyet a d. e. 8 órakor kezdődő „Te Deum“ előz meg. Ugy a vizsgálatokra, mint a záróünnepélyre a t. szülőket a tantestület nevében meghívja Takács Ede igazgató.

— **Leltározás.** Az igazságügyminiszter rendelete folytán ma és holnap a szabadkai törvényszéken és járásbírószágon mindent leltároznak. Még a pecsétnyomók tartályára és a bírák neveit mutató, az egyes szobák fölött függő táblákra is ráragasztják a római és arabs számos czédulákat.

— **Halálozás.** Branovacski Mariska okleveles tanítónő f. hó 6-án Zentán hosszas szenvedés után elhunyt életének 19-ik évében. Temetése tegnap délelőtt volt nagy részvét mellett.

— **A makaeszkodás következménye.** A kézműáru kereskedők egyike nem tudott beletörődni a közös megállapodásba, hogy a délutáni munkaidőt a forró időszakra megrovidítsék. Mint már mai lapunkban is megírtuk, tegnap is időelőtt nyitotta ki a cég üzletét, amiért is az üzlethelyiség előtt összesereglett kereskedőifjak hangosan tiltakoztak az eljárás ellen. Ma délután szintén előbb nyitlak ki az üzlet ajtai, da ma már nem csak szóval, hanem tettel is tüntettek a többi üzletek alkalmazottjai. Amint felhúzták az üzlethelyiség ablakredőnyeit, záptojásokkal és valóságos közáporral ostromolták meg az üvegtáblákat, a melyek csörömpölve hullottak a földre. Mire a rendőrség oda érkezett, a tüntetők már elvonultak.

— **Érdekes előadás.** Óbecsén a napokban jött haza Dél-Afrikából Krausz Ernő kereskedő. Többek kérelmére pénteken este a kath. legényegylet nyári helyiségében előadást tartott afrikai élményeiről. Elmondta, hogy 1902-ben Fiuméből mint loápoló — kocsis — ment ki egy nagy szállító hajón, a mely 900 lovat vitt az angoloknak. Előadásának legérdekesebb része az volt, midőn elmesélte, hogy éjnek idején miként

szökött meg a hajóról. Kötélen a tengerbe ereszkedett és partra uszott. Azután heteként át bolyongott a szerencsének között, végre egy kath. plébános könyörült meg rajta és beajánlotta egy angol gyárosnak. Legutóbb egy pékmesternél dolgozott Pretóriában, a burok székvárosában. Sokat beszélt az ottani népek szokásairól. Hozott magával különféle tárgyakat, több térképet is. Az egyik térkép Botha tábornok leánykájáé volt. Az élvezetes előadást a halgatóság zajosan megéljenezte. Krausz a napokban visszatér ismét Dél-Afrikába, hol magyarországi kereskedőknek összeköttetést fog létesíteni.

— **Meteor az időjárásról.** „Meteor Időjelzés“-nek ma érkezett jelentése a következőket tartalmazza az időjárásról: A május 29—30-iki csomópont meghozta az ő esős, viharos változásait, mint követőleg hosszabb időköz jött csomópontos nap nélkül, amelyben csak június 4-én volt újabb csomópont és pedig a bolygók részéről hűvösebb, így esős jellegűnek volt általam jelezve. Ezt megelőzőleg 2-án volt is borult, lehült a hőmérséklet s kevés szemetelő eső, de 3-án újra kiderült az ég és melegen sütött a nap. Ezen napot megelőzőleg egy erősen fátylós fölt jött a Napon, mely a napfoltján apróra szétszóródott, tehát kitöréseket hozott, mit követőleg 4-én ismét kitörés volt, így a lehülés és eső vissza lőn szorítva, bár helylyel zivataros és jeges eső volt. E visszaszorítás 7-től egész 9-ig tartat, a midőn vagy lehülés folytán csendes, vagy erős felmelegedés után zivataros esőt kapunk, s követőleg a visszatartott csapadék nagyobb mértékben fog jelentkezni, a miért is a 20-ik számban megalapított prognózis néhány nappal eltolatik. Június hó hátralevő csomópontjai 9 12—13—17—19 20—27-re esnek, a hol 7-től vagy 9-től jön a csapadékos esős idő.

— **Szabómunkások bálja.** A magyarországi szabómunkások és munkásnők szak egyesületének helybeli csoportja jövő hó 3-án a városligetben zártkörű táncmulatságot rendez.

— **Családirítás deliriumban.** Tovariszováról jelenti tudósítónk a következő rémes esetet: Hajmeresztő véres eset történt tegnapelőtt községünkben. Kovácsovits György itteni lakos iszákossága folytán örvongási rohamba esvén, revolverrel rálőtt először feleségére, aztán anyjára, végre önmagára irányította a gyilkos fegyvert. Az anya és a fia haldokolnak, Kovácsovitsné könnyű sérülést szenvedett. Kovácsovits híres volt iszákosságáról a mikor rendszeren nagy verekedéseket provokált.

— **Baleset favágás közben.** Kökény Katalin 3 éves kis leány ma délelőtt, a mint nénje az udvaron fát aprított, ugyanott játszott és körülötte ugrándozott. Eközben kezét odanyújtotta a favágó tőkéhez, a melyre abban a pillanatban csapott le nővére a bárdal, úgy hogy a kis leánynak egyik ujját teljesen elmetszette. A súlyos sérülést a mentők kötözték be.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Blanár Ferencz 9 év, Kis György 70 év, Mojzes Ilona 19 nap, Rukavina Pál 2 nap, Polyákovits Márkné 23 év, Horvácky Antal 5 nap, Krikszánovits Antal 2 év. Eljegyzés: Fibik Imre Seres Jolánkával.

— **A fővárosi bikaviadalokra** jegyek kaphatók *Vig Zsigm. Sándor* könyvkereskedésében.

IRODALOM.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara Évkönyve. Most jelenti meg a szegedi kereskedelmi és iparkamara Évkönyve a kerület 1903. évi közgazdasági viszonyairól. A 200 oldalra terjedő vaskos kötet számot ad első sorban a kamara elmúlt évi közhasznú tevékenységéről, azután pedig részletes adatokat ad közre az őstermelés, ipar és kereskedelem minden szakmájáról, a kerület ipartestületeinek, betegsegélyző pénztárainak, szövetkezeteinek, pénzintézeteinek és egyéb közszélszű intézményeinek működéséről. Fáradságosan összegyűjtött, nagy tömegű statisztikai anyag áll emellett a szakkörök rendelkezésére a könyvben a kerület vásárainak forgalmáról, a kivándorlásról, a termés eredményéről, az iparosok, segédek és tanoncok számában beállott változásról, a vasuti és vízi közlekedésről, a posta, távirat- és távbeszélő-forgalomról stb., amikkel közelebb részletesen is foglalkozunk.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A ravasz cukrász.

A Knezevics Vojnics Helén kárára elkövetett váltóhamisítási bűnpernek utójátéka ma folytatódott a szabadkai kir. törvényszék előtt.

A délelőtt folyamán a tanukihallgatásokat folytatta a bíróság, Tizennégy tanut hallgatattak ki, a kik közül azonban egynek a vallomása sem idézett elő lényegesebb fordulatot a tárgyalás menetében.

Szalay Mátyás főkapitány volt az első tanu, akinek azonban az ügy érdemére nézve lényegesebb tudomása nincs.

Dr. Révész Ernő, az előző bűnyűben Péics János védője Fimplrel nem érintkezett ezen ügyben. Péics családjának tagjaitól hallotta, hogy Fimpl a Péics szabadlábra helyezése végett szükséges biztosítékot leteszi és a költségeket fedezni fogja.

Dr. Reisner Lajos azt vallja, hogy Fimpl felkereste ügyvédi irodáját avégből, hogy a Vojnics Knezevics Helén telekkönyvi szemléjét megszerezze és kérdést intézett hozzá, hogy az iparosok hitelszövetkezete, amely intézetnek Reisner elnöke volt, egy 12000 koronás váltót amelyen Knezevics Helén, Péics János és Fimpl szerepelnek mint aláírók, leszámítolna-e?

Tanu vallomását Fimpl is megerősíti.

Erdősi Margit, másodrendű vádlott leánya a következő tanu. Arra emlékszik, hogy Fimpl többször megfordult atyja házában és egy ízben hallotta, amint Fimpl ezzel állított be, hogy hoztam egy „kóser“ váltót.

Aczél Imre dr. a vád képviselője, indítványozza, hogy Erdősi felesége, a ki távol van a városból, azonnal idéztessék meg táviratilag. A bíróság az indítványnak helyt ad.

Sohár Imre fogházfelügyelőhöz azon kérdést intézi a bíróság, lehetséges volt-e Fimplnek Péicscsel fogsága alatt érintkeznie. Tanu ezt nem tartja kizártnak.

Bór Kálmán és *Kmetty* Samu vasuti alkalmazottak jelen voltak, midőn Knezevics Helén kijelentette Erdősinek, hogy nem tartja bűnösnek és egyezségi ajánlatot tett neki.

Szaifert János látta a 15000 koronás váltót Erdősinnél, akivel együtt utazott Budapestre.

Locker Vilmos ujvidéki látszerész Erdősiék lakásán, a hová gyakran feljárt, találkozott Fimplrel, aki arra kérte, hogy vigyen el egy levelet Nagy Józsefnek Galiciába, ahol ez katonáskodott, mert a posta konfiskálja a levél küldeményeket. Fimpl azt is kijelentette előtte, hogy Erdősieért letenné a biztosítékot, de attól tart, hogy öngyilkosságot követ el. Fimpl valótlanoknak mondja a tanu állí-

tásait. Védő ellenzi a megesketését, mert jelen volt a tárgyalás folyamán és Erdősieikkel intim viszonyban van. A tanu megesketését azonban a törvényszék elrendeli.

Dr. Pollá Ede budapesti ügyvéd azt vallja, hogy Erdősi váltójára, amelyet ez pörlés végett neki átadott és a melynek hamis voltára Csillag dr. figyelmeztette, Fimpl kijelentette, hogy valódiságáért kezességet vállal és miután Erdélyi is kijelentette, hogy a váltót megvette, szükségesnek látta a peresítést.

Ivics Péter, Erdősi volt alkalmazottja, azt vallja, hogy Erdősi őt és egy társát hamis tanuzásra akarta felbérelni, s ezért 100 frtot adott nekik.

Tumas Erzsébet hallotta, amint Erdősi Péicsnének ígérte, hogy férjét segíteni fogja.

Krausz Gábor Erdősi mostoha testvére, midőn olvasta a váltóhamisítás történetét, elment Fimplhez és szemrehányásokat tett neki. Fimpl koholmányának állította a híreket és kijelentette, hogy a váltó jó. Ugyanakkor ott volt Fogl Zsigmond is.

A bíróság Fogl Zsigmond kihallgatását, a ki szintén jelen van a hallgatóság között elrendeli.

Fogl kijelenti, hogy jelen volt, mikor Krausz szemrehányásokat tett Fimplnek.

A tárgyalást ezután elnök félbeszakítja és délután 3 órára halasztja folytatását.

Délután *Grün* Samu volt az első tanu. Szintén akkor ment Erdősiekhöz, a kiknek közeli rokona, mikor a váltóhamisításról a lapokban olvasott. Az ott levő Fimplnek szemére vetette a történeteket, aki ez alkalommal is nyugodtságra intette őket és amellett erősködött, hogy a váltó ellen kifogásokat tenni nem lehet és okvetlen ki lesz fizetve a teljes értéke.

Néhány nap mulva Grün Salamon ismét felment Erdősiekhöz és ott azt mondta Fimpl. Megmondom Péicsnek adja vissza a pénzt Erdősinek.

Klotz János és *Erdélyi* Pál tanítók, akik a fogházban váltottak szót Péicscsel vallják, hogy Péics azt mondta:

— Fimpl és Erdősi rántottak bele az egészbe. Ha nem kapok pénzt Fimpltól belekeverem.

Erdélyi Pál azt is vallja, hogy egyszer a fogház templomában mondta neki Péics:

— Menjen el a feleségemhez, hogy ő kérjen Fimpltól 2000 koronát.

Péicsné megbízásából Erdősiehez ment Erdélyi pénzért Péicsné számára. Ez azt mondta, hogy ő már adott, adjon most Fimpl.

Vujkovic Cvin Antalnak csak arról van tudomása, hogy Roth Albert ügyökhöz vitték a váltót, de ez nem akart annak értékesítésére vállalkozni.

Ezzel a tárgyalást befejezték. Holnap még a következő tanukat hallgatják ki: Erdősi Hermanné, Péics Jánosné, Kertész Ignác dr., Fischer Jákó dr., Gruber Károly dr., Csillag Károly dr.

Aztán a perbeszédnek következik.

A káplán pere. Az oberammergaui mintára passzió-játékot rendezett a zentai város háza nagytermében két évvel ezelőtt *Nikkel* Jenő káplán. A polgármester azonban fölmondta a barátságot, mert a közönség megrongálta a padokat. A kitiltásból elkeseredett hírlapi polémia támadt, a melynek során *Biró* János azzal vádolta a káplánt, hogy a belépődijakkal azért nem tudott beszámolni mert a pénzt elkártyázta. A szabadkai törvényszék *Nikkel* panaszára rágalmozás miatt három napi fogházra és husz korona pénzbüntetésre ítélte *Biró* Jánost, s ezt az ítéletet a szegedi tábla is jóváhagyta. A Kuria első büntető tanácsa tegnap *Thassy* Pál helyettes koronaügyész indítványára elutasította a benyújtott semmiségi panaszt.

LEGUJABB.

A háború.

Riasztó hírek jöttek az új folyamán Budapestre, amelyek a harmadik japán hadtest verességéről és a japán hadihajók elsüllyedéséről szólnak. Ma este érkezett telefontudósításunk szerint e hírek nem felelnek meg a valóságnak. Az erődök közül több igen megrongálódott s egy kínai jelentés szerint az egyikén már a japáni lobogó leng. A várparancsnokság tömegesen költözteti ki a kínai lakosságot Port-Arthurból. Hivatalos jelentést a japániak az ostromról nem tesznek közzé, sőt a táviratok küldését is megátolták. Az orosz forrásból érkezett táviratok magukon hordják a valószínűtlenség bélyegét és egyenesen bürzei manőverekre vezethető vissza.

Császká György kalocsai érsek állapota.

Császká György kalocsai érsek állapota, aki már a husvétii ünnepek óta betegeskedik, örvendetesen javul. Az agg főpap kezelőorvosának engedélyével már naponta egy-két órára ki is kocsiázik.

A hadügyminiszter Diósgyőrött.

Pitreich közös hadügyminiszter, ma reggel Hieronymi kereskedelmi miniszterrel, a hadügyminiszterium s a haditengerészet szakközegeivel a magyar delegáció vagy tíz tagja kíséretében leutazott Diósgyőrré, hogy megnézze a vas- és acélgyárat, amely évek óta szállít lövegeket a hadseregnek. Pitreich meg akar győződni arról, hogy a magyar gyár bir-e többet is szállítani? A pénzügyminiszter képviselőjében a vendégeket Graenzenstein államtitkár fogadta.

Republikánus párt Szerbiában.

Belgrádból az a hír érkezik hogy ott republikánus párt van alakulóban. A pártnak sok tagja van, akik Szerbiát demokratikus köztársasággá kívánják átalakítani. Hogy mikor robban fel ez a legujabb bomba, azt még nem tudni.

A vasuti sztrájkbizottság bünpöre.

A vádlottak védői adják elő most védbeszédeiket. Tegnap még dr. Baracs Marcell beszélt, ma pedig dr. Gál Jenő, Kosa Lajos védője. Cse meg Károlynak a büntető törvény megalkotójának művéből keresett fegyvert a vád ellen. A délelőtti tárgyalás többi idejét Landler Jenő dr. Joanovics védője foglalta le magának.

KÖZGAZDASÁG.

Lótenyésztési jutalomdíjazás. A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület folyó évi június hó 10-én Regőcén (Rigyica) és június 29-én Paripáson (Parabuty) lótenyésztési jutalomdíjazást rendez. A díjakat a m. kir. földművelésügyi miniszterium adja. Díjaztatni csak Bács-Bodrog vármegyei vagy városi kisgazdák saját nevelésű állatai foghatnak, a nagytenyésztők és gazdaszettek állatai diszoklevelekkel tüntetnek ki. A kisteenyésztők részére a kitűzött díjak a következők: I. Sikerült szopós vagy egy évesnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakancák számára, melyek jól ápolt erőteljes állapotban vannak és a jó tenyészkanccák kellekeivel birnak: I. díj 80 kor. II. 60 kor. III. díj 40 kor. IV. díj 20 kor. V. 3 díj á 10 kor. — II. Három éves kancacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképességet ígérnek: I. díj 60 kor.

II. díj 40 kor. III. díj 20 kor. IV. Két díj á 10 kor. — III. Egy és két éves kancacsikók számára: I. díj 60 kor. II. díj 40 kor. III. díj 20 kor. IV. Két díj á 10 kor. — IV. Egy és két éves méncsikók számára: I. díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. díj 10 kor. — A díjazásra felvonuló állatoknál elégséges, ha azok az napon reggel 7 órakor a díjazás megkezdése előtt a helyszínre vezetettek ahol a helyi hatóság az összeírásuk és osztályonkénti elhelyezésükről gondoskodni fog. A díjazáson bemutatott állatok megbirálását, valamint az odaitélt díjak kiosztását a vármegyei gazdasági egyesület bizottsága eszközli. A pályázatban csak azon tenyésztők vehetnek részt, akik bélyegtelen hatósági bizonyítvánnyal igazolják, hogy az egy évnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakancák a csikó ellése előtt már tulajdonukba voltak, illetőleg hogy a bemutatott 1—3 éves kancacsikók és 1—2 éves méncsikók az ellés idejében birtokukban volt kancától származnak és általuk neveltek. A díjazás kezdete reggeli 9 órakor.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Junius 9. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	921—914	914—15
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	688—687	685—86
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	596—592	591—92
Teng. jul 1904.	530—528	529—30
Tengeri aug.	541—540	541—42
Teng. máj. 1905	559—558	557—58
Tengeri	—	—
Repece	—	—
repece aug.	10.50—10.60	—

A szerkesztésért felelős DR. SCHÖBER BÉLA

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót.

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsme gy ei Napló“
kis hirdetési rovatát.

Bácsme gy ei Napló

ára 2 fillér kapható:
Vilg Zsigm. Sándor
könyv és papír kereske-
desében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereske-
desében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereske-
desében Deák-u

Erdélyi D. és Társa
dohány nagytözsde
Kossuth utca

Tenner B.
dohány-tözsde és iatékaru
üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohánytözsde és esztergá-
lyos üzletében Kosuth-u.

Splitzer és Klein
fűszer és csemege üzle-
tében Rudics-u.

Meznerics József
fűszer és csemege üzlet-
ben honvéd laktanya
mellett

PALICSON

Menczel Mihály
fűszer és csemege üzle-
tében

„Remény.“

Nagyon hosszú az Ön
által kiszabott terminus,
de az édes tudata a mi-
hamarábbi megismerke-
desnek rohamosun repíti,
a napokat, szivből üd-
vözli Inteligens.

Zalogjegyek

a legmagasabb áron meg-
vételnek. Cím a kiadó-
hivatalban.

Butor

részletfizetésre, kedvező
fizetési feltételek mellett
jutányos áron kapható.
Cím a kiadóban.

Pincemester

több évi gyakorlattal, ki-
kádár mesterséghez is ért,
alkalmazást keres. Cím
a kiadóban.

Telek eladás.

Tompa utcában 237 négy-
szögöl telek igen alkal-
mas ház építésre, előnyös
feltételek mellett szabad
kézből eladó. Bővebet a
kiadóhivatalban.

Hirdetés

gyűjtésével szép keresetre
tehetnek szert ügyes ügy-
nőkök. Cím a kiadóban.

Kerékpár

„Adria“ jutányosan eladó
Cím a kiadóhivatalban

Fix fizetéssel

felvétetik egy helybeli
foglalkozás nélküli keres-
kedő segéd, helybeli ma-
gánfelek meglátogatására.
Cím a kiadóban.

Pénzkölesöt

ázakra, telkekre, föld
birtokokra, második, har-
adik helyre is. Cím a
kiadóhivatalban.

Ügyes üzgnökök

szép keresetre tehetnek
szert egy nagyobb vállal-
latnál. Cím a kiadó-
hivatalban.

Üres boros hordók

300 litertől felfelé keres-
tetnek megvételre. Cím a
kiadóhivatalban

Két leányka

ismeretségét keresi két
jogász Levelek „Bakfisch“
cím alatt a kiadóhivatalba
intézendők.

Ügyes szabónő

ajánlkozik házakhoz. Cím
a kiadóban.

Állást

keresek nővérem részére
pék vagy cukrász üzlet-
ben. Cím a kiadóban.

Tanoncnak

felvétetik 2 polgárit vagy
gymnasiumot végzett fiu
egy előkelő szakmához.
Cím a kiadóhivatalban.

Házi kenyér

kapható. Naponta 2 friss
sütés igen olcsó ár mel-
lett Hegedüs Bálint fia
Ferenc Deák utca.

Szobaleány

állást keres. Cím a ki-
adóhivatalban.

Állást keres.

Fűszerkereskedő és rö-
vidáru segéd teljesen szak-
képzett ki 4 évig mint
üzletvezető is működöt-
fenti minőségű esetleg írot-
dai alkalmazást keres
azonnali belépésre

Okleveles

óvónő gyermekek mellé
ajánlkozik. Cím a ki-
adóhivatalban.

Mindennemű

nyomatványokat a leg-
jutányosabban és a leg-
esinosabb kivitelben ké-
szít Kladek és Hamburger
könyvnyomdájája Sza-
badkán.

Pályázati hirdetés.

A cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród iskolában az 1904/5. tanév kezdetén magyar honos ifjak részére mintegy 450 hely fog betöltés végett rendelkezésre állani, amelyek közül számos, részben egészen ingyenes részben aránylag csekély tandíjjal járó hely van.

Pályázati feltételek:

a) magyar állampolgárság
b) testi alkalmatosság,
c) kifogástalan előélet,
d) szabályszerű életkor (az évfolyamra be-
töltött 14 és tulnem haladott 17 életév.)
e) megfelelő előképzettség (az I. évfolyamban a közép iskolák négy alsó és a polgári iskola négy osztályának elvégzése.)

A kellően felszerelt folyamodványok a honvédelmi miniszteriumhoz legkésőbb f. évi június hó 15-ig nyújtandók be.

Részletesebb utbaigazítást a küzművelődési ügyosztály nyujt.

Szabadkán, 1904. május hó 28.

Dr. Biró Károly
polgármester.Lap kihordók és
elárusítók

magas jutalom

esetleg

havi fizetés

mellett felvétetnek

lapunk kiadóhivatalában.